

Seminar

Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách

Biến động giá dầu 2014

Lê Phương Thảo Quỳnh
Phạm Xuân Trường
Giảng viên
Khoa Kinh tế Quốc tế
Đại học Ngoại thương Hà Nội (FTU)

Số

24

BIẾN ĐỘNG GIÁ DẦU 2014

Diễn giả: ThS. Lê Phương Thảo Quỳnh
ThS. Phạm Xuân Trường

Nội dung thuyết trình

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ trên thế giới

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

III Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

- Dầu mỏ là hoá chất hữu cơ, hợp chất của hydrocarbon, nằm sâu trong vỏ Trái đất
- Dầu mỏ là năng lượng không tái tạo => khả năng cạn kiệt
- 88% dầu thô dùng để sản xuất nhiên liệu: xăng, dầu diezen, dầu hoả
- 12% dùng sx hoá dầu: như dung môi, phân bón hoá học, nhựa, thuốc trừ sâu, nhựa đường...

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

Phân loại dầu mỏ (crude oil)

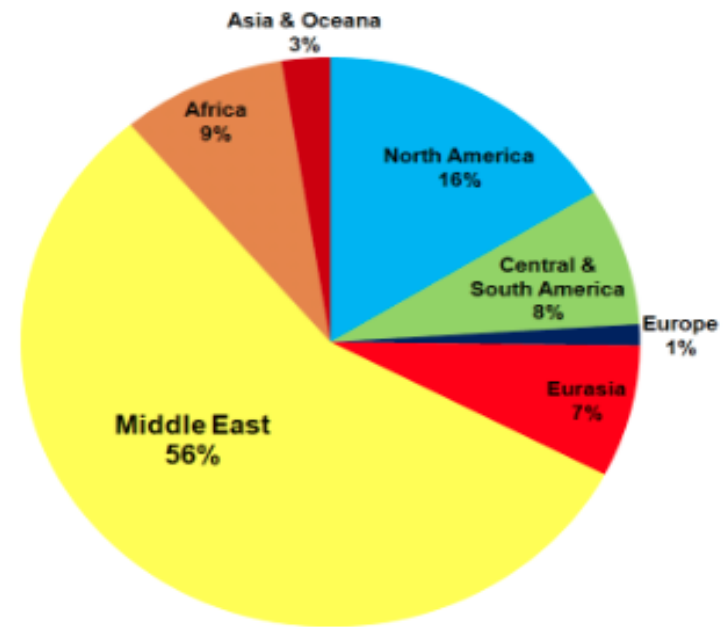
- Theo khu vực và tỷ trọng, độ nhớt tương đối
- Các thùng (barrel) tiêu chuẩn thế giới gồm:
 - Brent: Châu Phi, châu Âu, tây Trung Cận Đông
 - West Texas Intermediate (WTI): dầu mỏ Bắc Mỹ
 - Dubai: Châu Á – TBDG
 - Giỏ Opec: Saudi Arabia, Nigeria, Venezuela...

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

Trữ lượng dầu mỏ thế giới

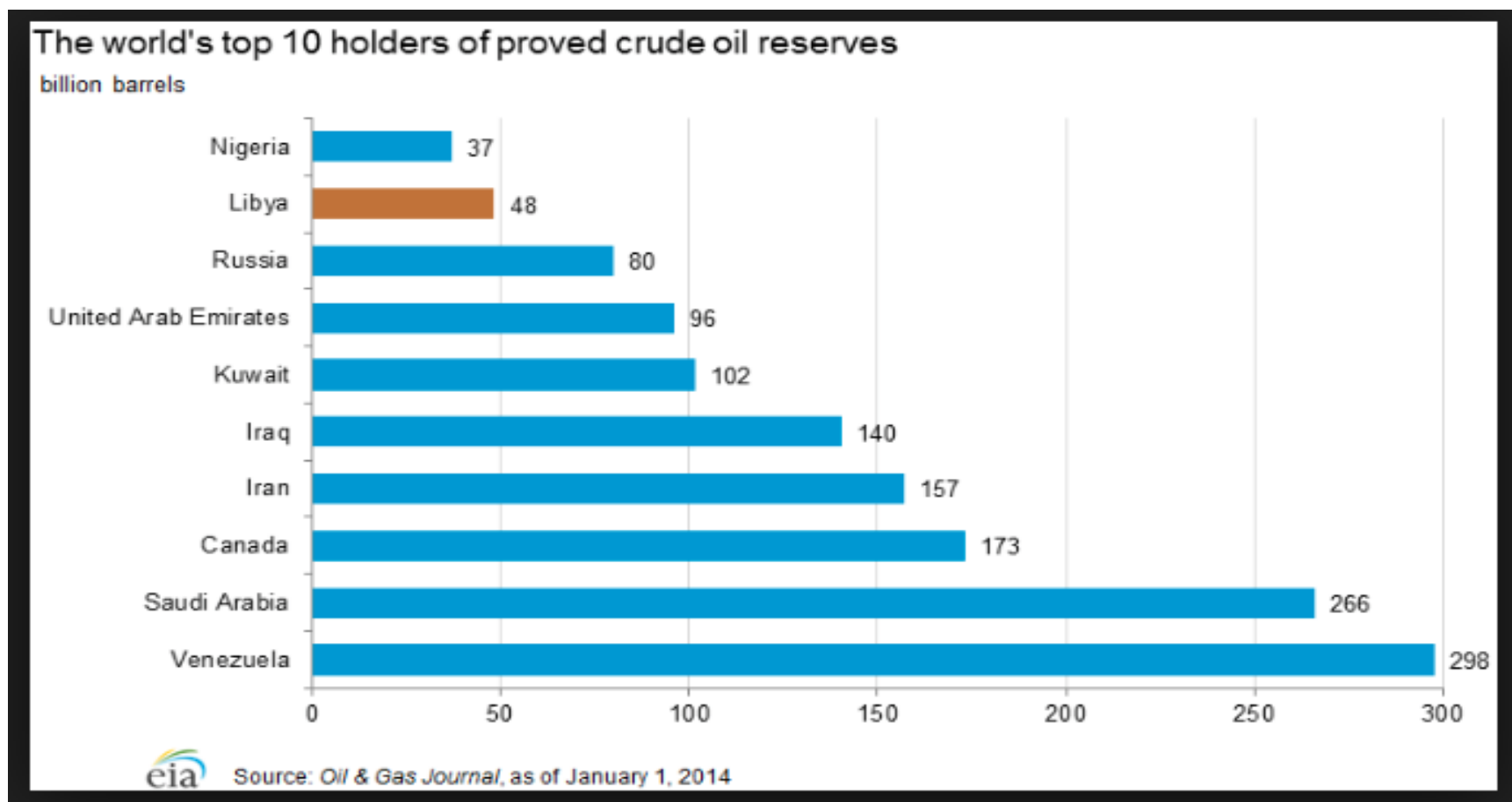
- Trữ lượng dầu mỏ thế giới: 1.148 đến 1.260 tỉ thùng
- Đủ dùng trong 50 năm tới

World Oil Reserves by Region

Data source: US Energy Information Administration from Oil and Gas Journal (2007)
Oil includes crude oil and condensate

Top 10 quốc gia có trữ lượng dầu mỏ lớn nhất

Top 10 quốc gia sản xuất dầu mỏ

List of Top 10 Largest Oil Producers in the World 2013

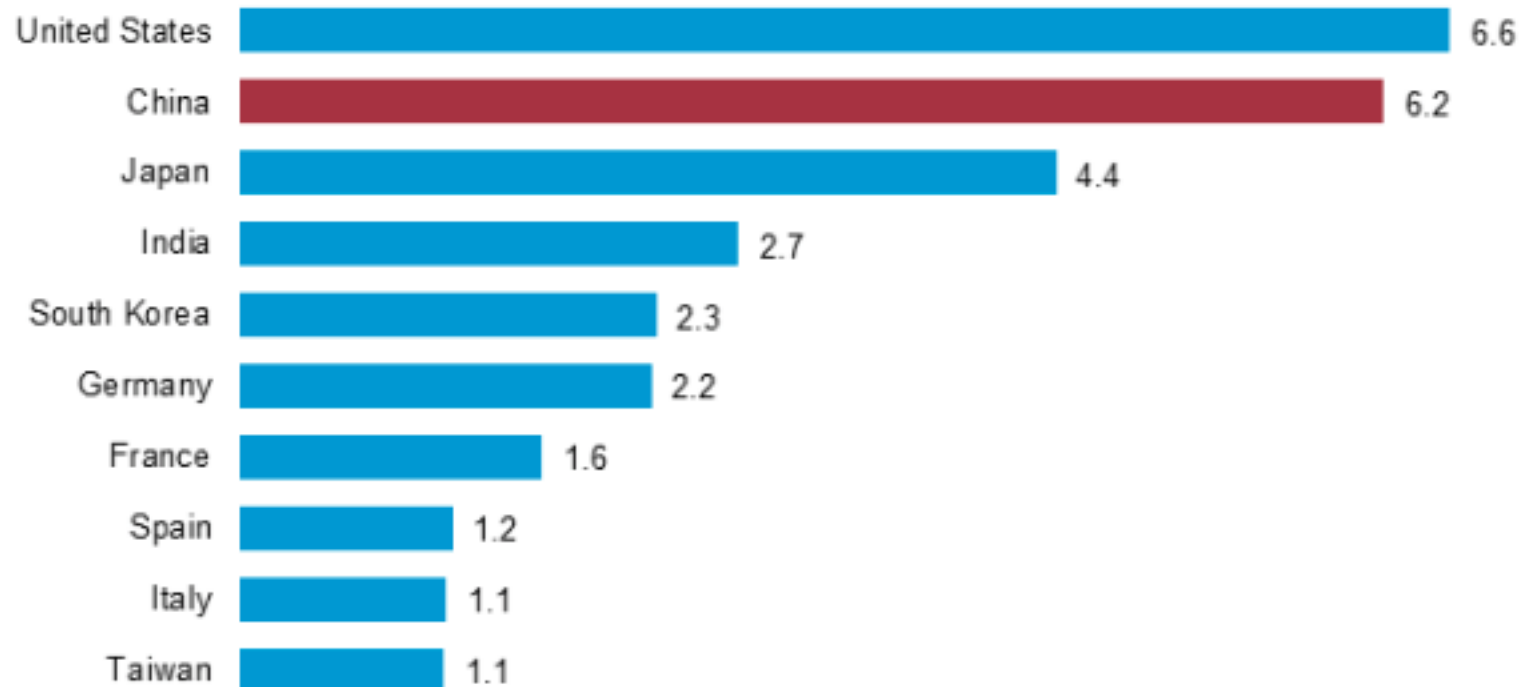
Rank	Country	Production (bbl/day)	Share of World's output (Percentage)
1.	 Russia	10,730,000	12.65%
2.	 Saudi Arabia	9,570,000	11.28%
3.	 United States	9,023,000	10.74%
4.	 Iran	4,231,000	4.77%
5.	 China	4,073,000	4.56%
6.	 Canada	3,592,000	3.90%
7.	 Iraq	3,400,000	3.75%
8.	 United Arab Emirates	3,087,000	3.32%
9.	 Mexico	2,934,000	3.56%
10.	 Kuwait	2,682,000	2.96%

Nguồn: <http://www2.nau.edu/gaud/bio302/content/t10prd.htm>

Top 10 quốc gia nhập khẩu dầu

Top ten annual net oil importers, 2013

millions barrels per day

Note: Estimates of total production less consumption. Does not account for stockbuild.

Source: U.S. Energy Information Administration, *Short Term Energy Outlook*, January 2014.

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

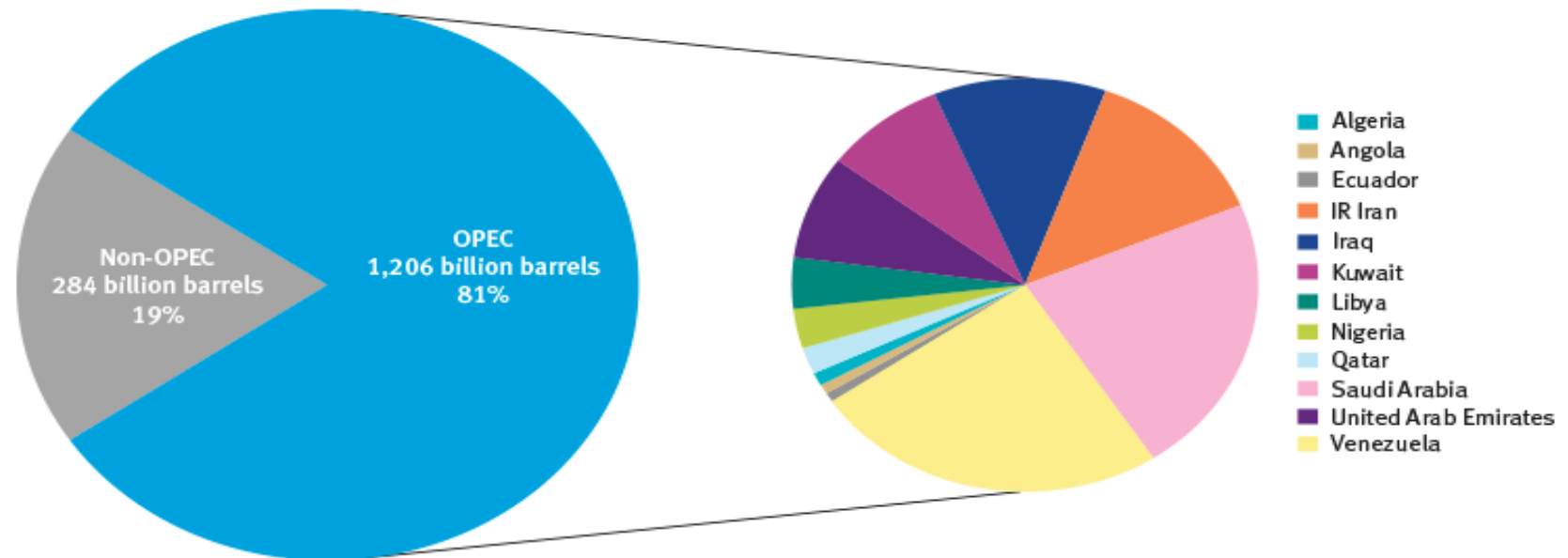
Vai trò của OPEC

- OPEC: Tổ chức các nước xuất khẩu dầu lửa (*Organization of Petroleum Exporting Countries*).
- Gồm: Saudi Arabia, Venezuela, Lybia, UAE, Kuwait, Iraq, Iran, Algeria, Nigeria, Qatar, Angola, Ecuador

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

Vai trò của OPEC

OPEC share of world crude oil reserves, 2013

OPEC proven crude oil reserves, at end of 2013 (billion barrels, OPEC share)

Venezuela	298.4	24.7%	Iraq	144.2	12.0%	Libya	48.4	4.0%	Algeria	12.2	1.0%
Saudi Arabia	265.8	22.0%	Kuwait	101.5	8.4%	Nigeria	37.1	3.1%	Angola	9.0	0.7%
IR Iran	157.8	13.1%	UAE	97.8	8.1%	Qatar	25.2	2.1%	Ecuador	8.8	0.7%

Source: OPEC Annual Statistical Bulletin 2014.

I Dầu mỏ và thị trường dầu mỏ thế giới

Vai trò của OPEC

- OPEC – cartel (liên minh độc quyền) luôn tìm cách giữ giá dầu ở mức có lợi nhất cho các thành viên
- **Mục tiêu:** Ổn định TT dầu thô, chính sách khai thác dầu, ổn định giá dầu thế giới, ủng hộ chính trị cho các nước thành viên.

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Lịch sử giá dầu

Một số mốc quan trọng:

- 1973: Tăng giá dầu tăng từ 2,89 USD một thùng lên 11,65 USD. Thời gian này được gọi là cuộc khủng hoảng dầu lần thứ nhất, OPEC khai thác 55% lượng dầu của thế giới.
- 1979 – 1980: Khủng hoảng dầu lần thứ hai. Sau cuộc cách mạng Hồi giáo giá dầu từ 15,5 USD một thùng được nâng lên 24 USD. Libya, Algérie và Iraq thậm chí đòi đến 30 USD cho một thùng.
- 1986: Giá dầu còn 10 USD do các nước thành viên từ chối cắt giảm sản lượng
- 2000: Giá dầu đã dao động mạnh, vượt qua cả hai mức thấp và cao nhất trong lịch sử. Nếu trong quý I, chỉ với 9 USD người ta cũng có thể mua được một thùng dầu thì trong quý IV giá đã vượt trên 37 USD một thùng. Các thành viên của OPEC đồng ý giữ giá dầu ở mức 22-28 USD/thùng.

Lịch sử giá dầu

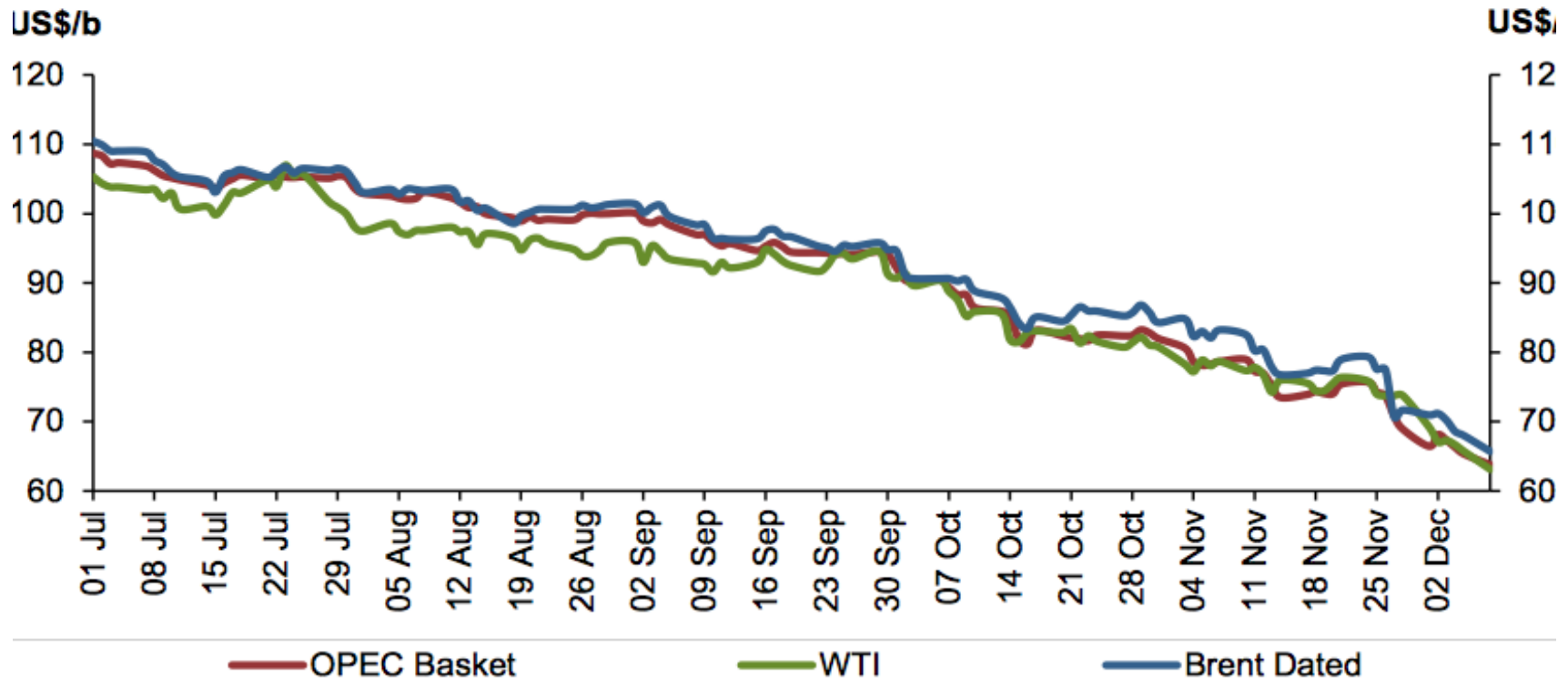

Crude Oil Price History Chart

Nguồn: <http://ktwop.com/category/gas/>

Giá dầu năm 2014

Graph 1.1: Crude oil price movement, 2014

Giá dầu năm 2014

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Giá dầu năm 2014

- ***Tính đến 22/12/2014:***
 - Giá dầu thô WTI dừng ở mức \$56.47
 - Chạm mức đáy trong 5 năm qua
 - Giảm 40% so với đầu năm

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân sự suy giảm giá dầu năm 2014

- Nguyên nhân từ phía cầu
- Nguyên nhân từ phía cung

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cầu

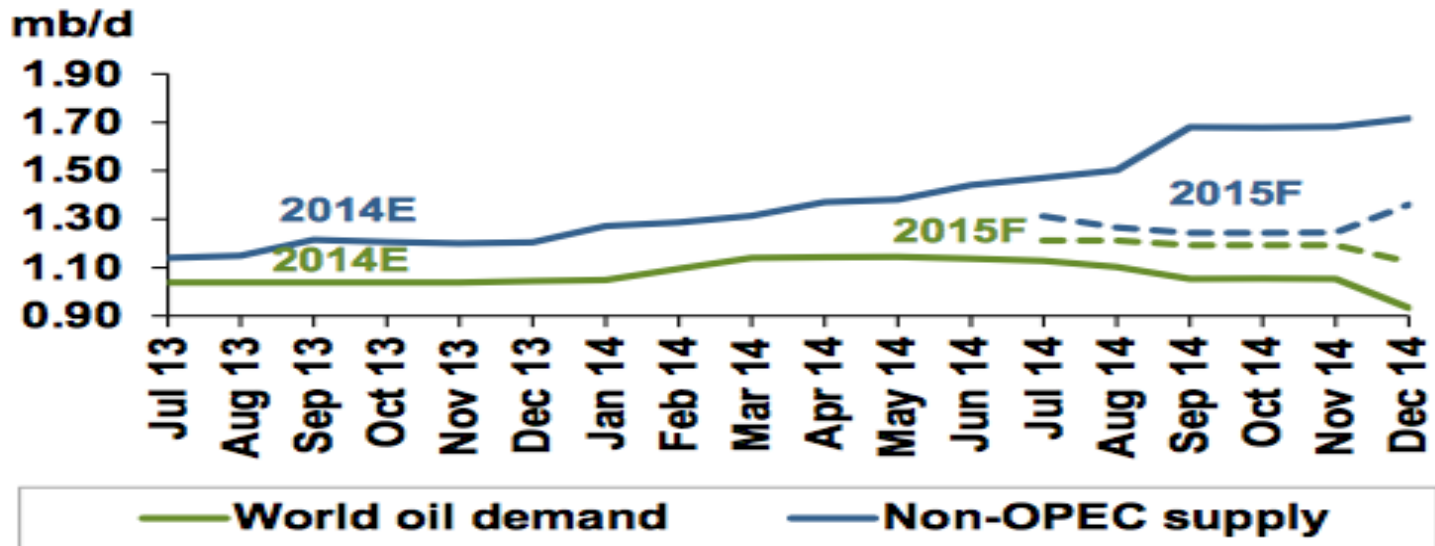
- Tình hình kinh tế thế giới
- Công nghệ mới
- Xu hướng sử dụng phương tiện công cộng
- Xu hướng sử dụng năng lượng có thể tái tạo

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cầu

- **Nhu cầu sử dụng dầu mỏ trên thế giới giảm**

Graph 2: World oil demand and non-OPEC supply growth, y-o-y

E = estimate and F = forecast.
 Source: OPEC.

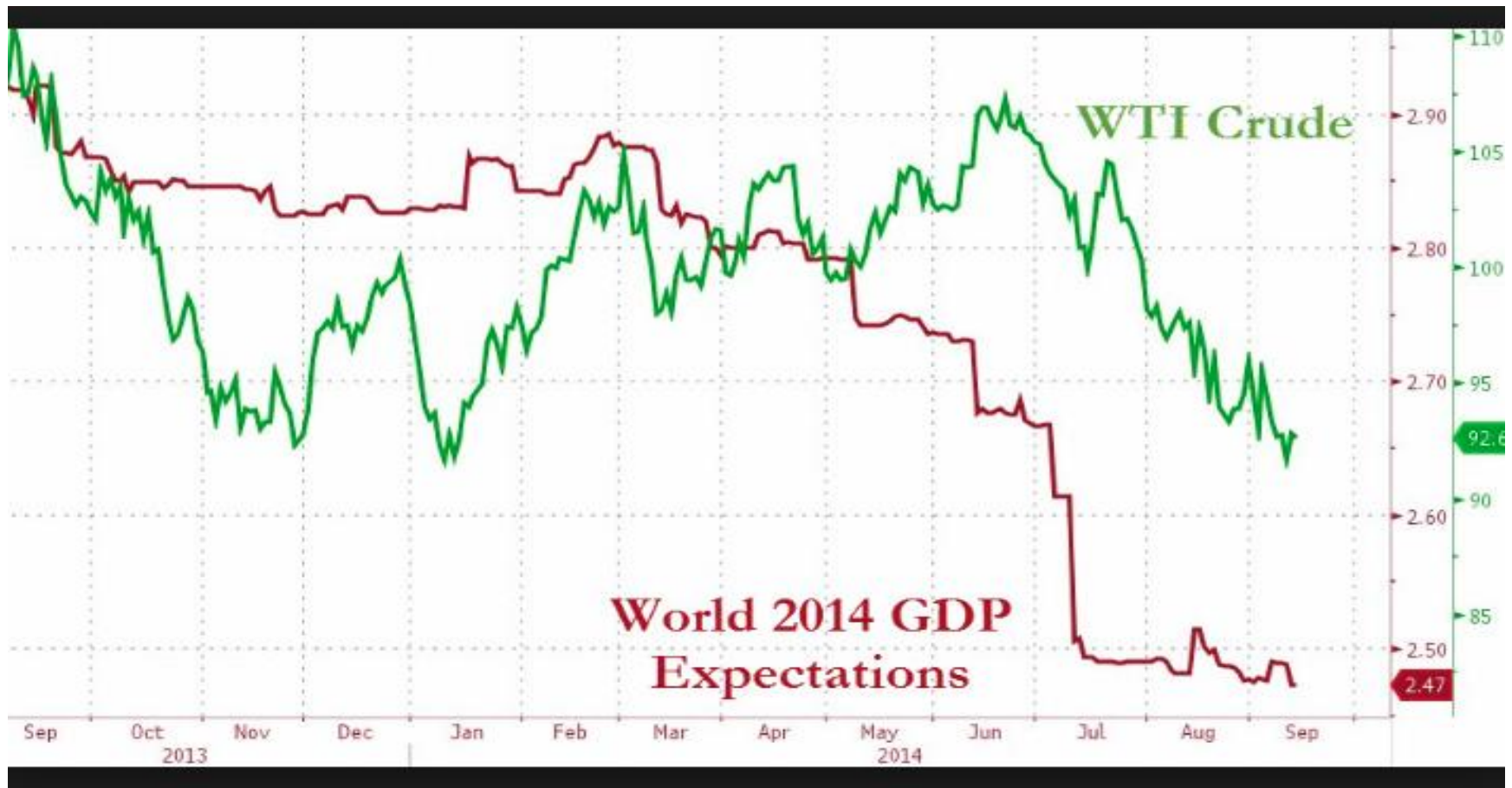
II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cầu

- **Nhu cầu dầu thế giới**

Ước tính tăng trưởng nhu cầu dầu mỏ trong năm 2014 vẫn ở mức 1,05 triệu thùng/ngày . Năm 2015, dự báo tăng trưởng nhu cầu dầu mỏ thế giới đứng ở mức 1,19 triệu thùng/ngày, với tổng mức tiêu thụ dầu thế giới dự kiến đạt 92,38 triệu thùng/ngày .

Dự đoán tăng trưởng GDP thế giới

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cầu - Nhu cầu sử dụng dầu mỏ giảm

- Chỉ số sản xuất và tăng trưởng GDP tại Trung Quốc giảm
- Các nước Châu Á đang tiến hành dỡ bỏ trợ cấp xăng dầu
- Nhật và khu vực EU vẫn trong giai đoạn khủng hoảng

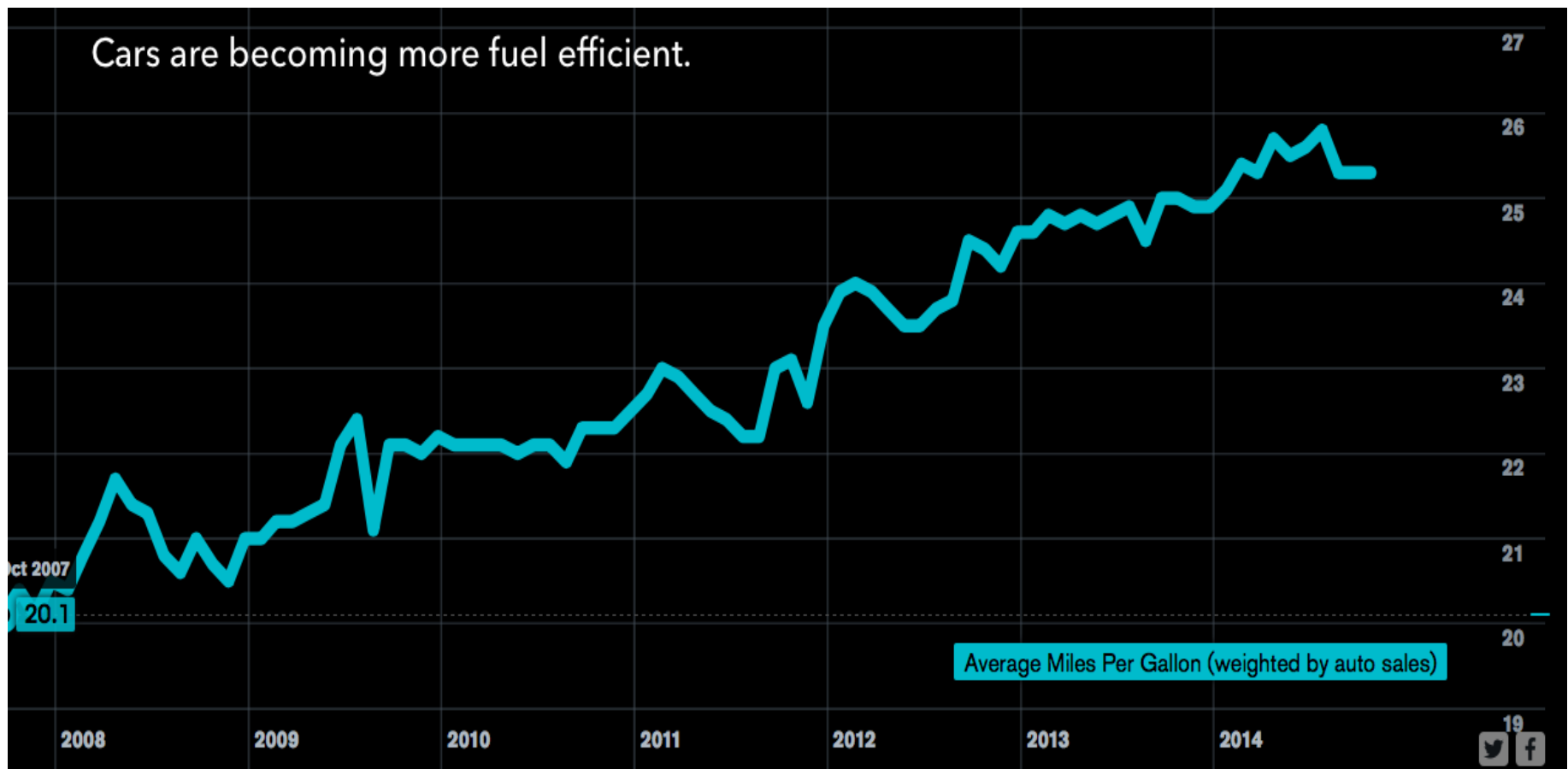
⇒ Giảm nhu cầu sử dụng dầu mỏ

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cầu

- **Công nghệ mới:**
 - Xe tiết kiệm nhiên liệu
 - Xe chạy bằng nước, nước muối, khí nén, năng lượng mặt trời...
 - Các bộ tiết kiệm nhiên liệu được chế tạo thêm
- **Xu hướng sử dụng phương tiện công cộng**

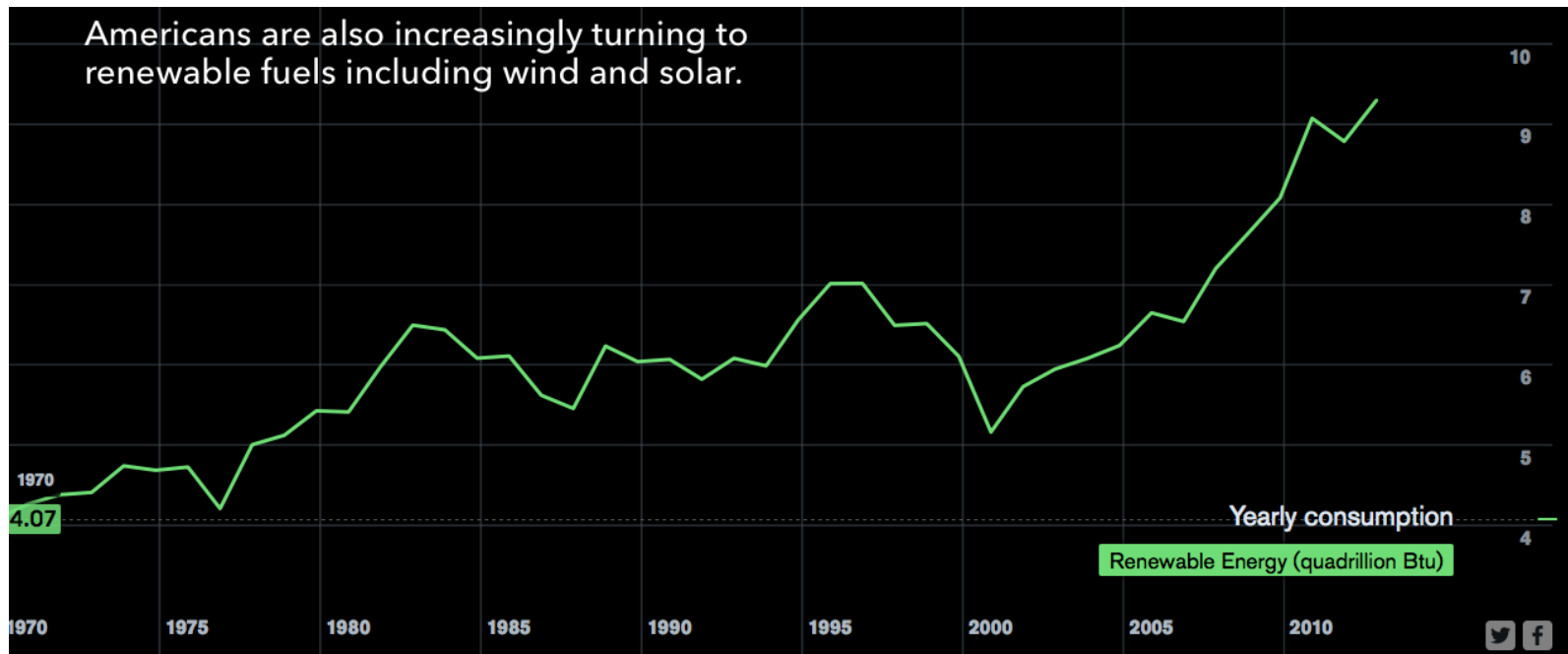
Nguyên nhân từ phía cầu

Nguồn: <http://www.bloomberg.com/graphics/2014-america-shakes-off-oil-addiction/>

Nguyên nhân từ phía cầu

- **Chuyển hướng sang sử dụng năng lượng có thể tái tạo:**
 - Năng lượng gió, núi lửa, nước biển, tảo biển, khí metan lạnh, sinh học, tia laser, mặt trời...

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cung

Sản lượng dầu tăng mạnh:

- Công nghiệp khai thác dầu cát
- Cách mạng khí đá phiến

OPEC quyết định chưa cắt giảm sản lượng:

- Tiêu diệt đối thủ cạnh tranh
- Phiến quân IS
- Mục tiêu chính trị

Hành vi đầu cơ

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

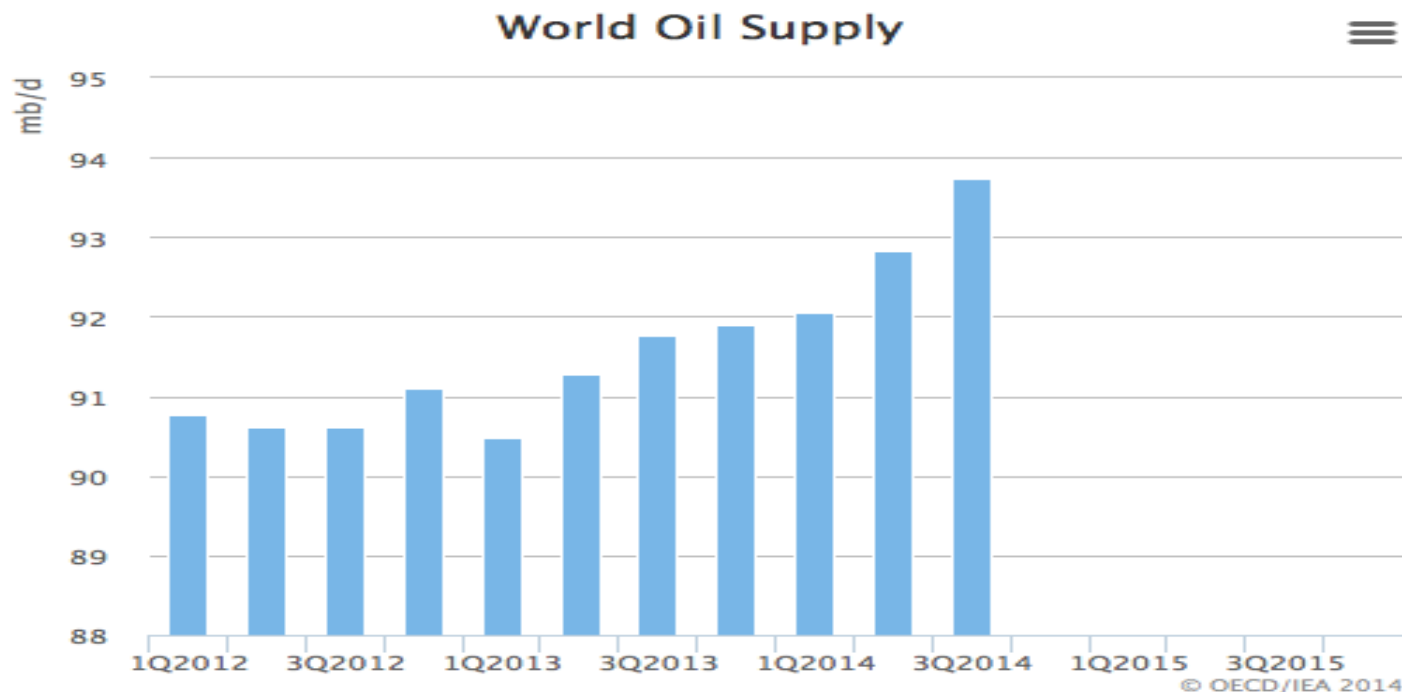
Nguyên nhân từ phía cung

Lượng cung dầu trên thế giới

- Lượng dầu được cung cấp bởi các nước ngoài khối OPEC dự kiến sẽ tăng trưởng 1,68 triệu thùng/ngày trong năm 2014. Trong năm 2015, nguồn cung dầu phi OPEC dự báo sẽ tăng trưởng 1,24 triệu thùng/ngày.
- Mỹ , Canada , Brazil và Trung Quốc được xem là những đóng góp quan trọng trong cung cấp dầu mỏ năm tới .

Sản lượng dầu mỏ tăng mạnh

- 1999 – 2012: sản lượng dầu toàn thế giới tăng từ 75 lên 90 triệu thùng/ngày
- 2014: sản lượng gần 94 triệu thùng/ngày

Công nghiệp khai thác dầu cát

- Dầu thường tồn tại dưới hai dạng: túi dầu và dầu lẫn trong cát, đất sét, và nước còn gọi là dầu cát (Oil sand hay tar sand).
- Dầu cát chiếm tới gần 2/3 trữ lượng dầu trên thế giới, khoảng hơn 2000 tỉ thùng.
- Tập trung ở: **Canada**, Venezuela, Kazakhstan và Nga

Công nghiệp khai thác dầu cát

- Trữ lượng dầu tại Canada: hơn 300 tỷ thùng => đứng thứ hai thế giới
- Dự án Kearl (Emperial Oil, Exxon Mobil): năng suất 345000 thùng/ngày
- Phương pháp khai thác: bề mặt, tại chỗ, ion lỏng
- Nhược điểm: Chi phí khai thác cao, phá hoại môi trường

Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

- Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

Dầu khí truyền thống (conventional oil & gas)

Bùn lắng hữu cơ + trầm tích bị chôn rất sâu dưới đáy biển, giải phóng dầu và khí, chảy về nơi áp suất thấp (túi dầu thô)

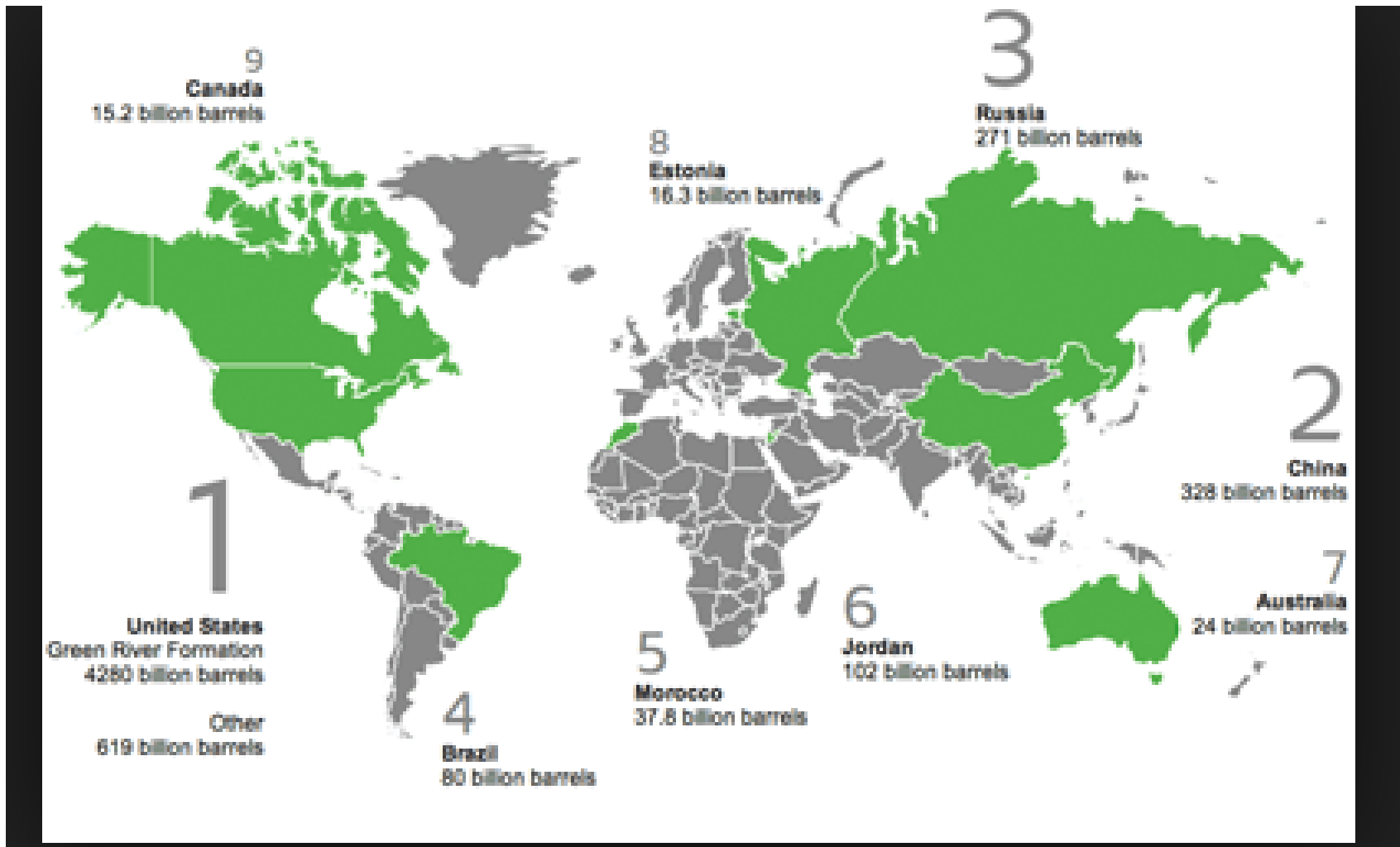
Dầu khí phi truyền thống (unconventional oil & gas)

Bùn lắng hữu cơ + trầm tích bị chôn ở độ sâu và nhiệt độ chưa đủ, dầu và khí được giải phóng không thể chảy về 1 điểm mà len lỏi trong các lỗ hổng nhỏ, không liên thông giữa các lớp đá phiến (Shale oil & gas)

Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

- Trữ lượng dầu đá phiến (345 tỉ thùng) = 1/10 tổng trữ lượng dầu thô trên toàn thế giới
- Trữ lượng khí đá phiến (206.000 tỉ mét khối) = 1/3 tổng trữ lượng khí đốt toàn thế giới.

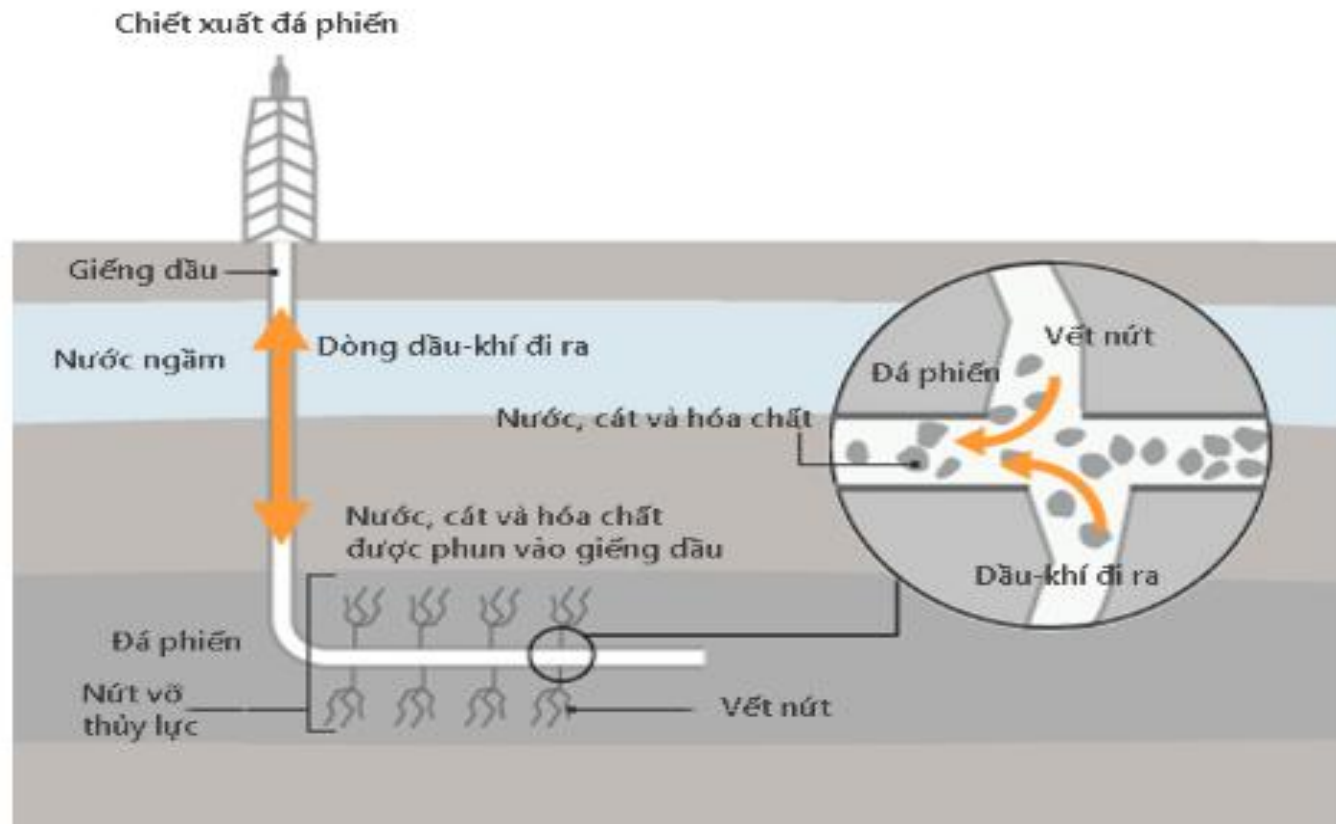
Các nước có trữ lượng đá phiến lớn nhất thế giới

Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

- Các lớp đá phiến có độ rỗng và độ thấm thấp nên ***không thể*** hình thành dòng chảy tự phát vào giếng khoan khai thác với lưu lượng thỏa mãn điều kiện kinh tế của các phương pháp ***khai thác truyền thống***.
- Mỹ là nước duy nhất cho đến nay khai thác được khí đá phiến một cách hiệu quả:
- Công nghệ “***nứt vỡ thủy lực***” và ***khoan ngang***

Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

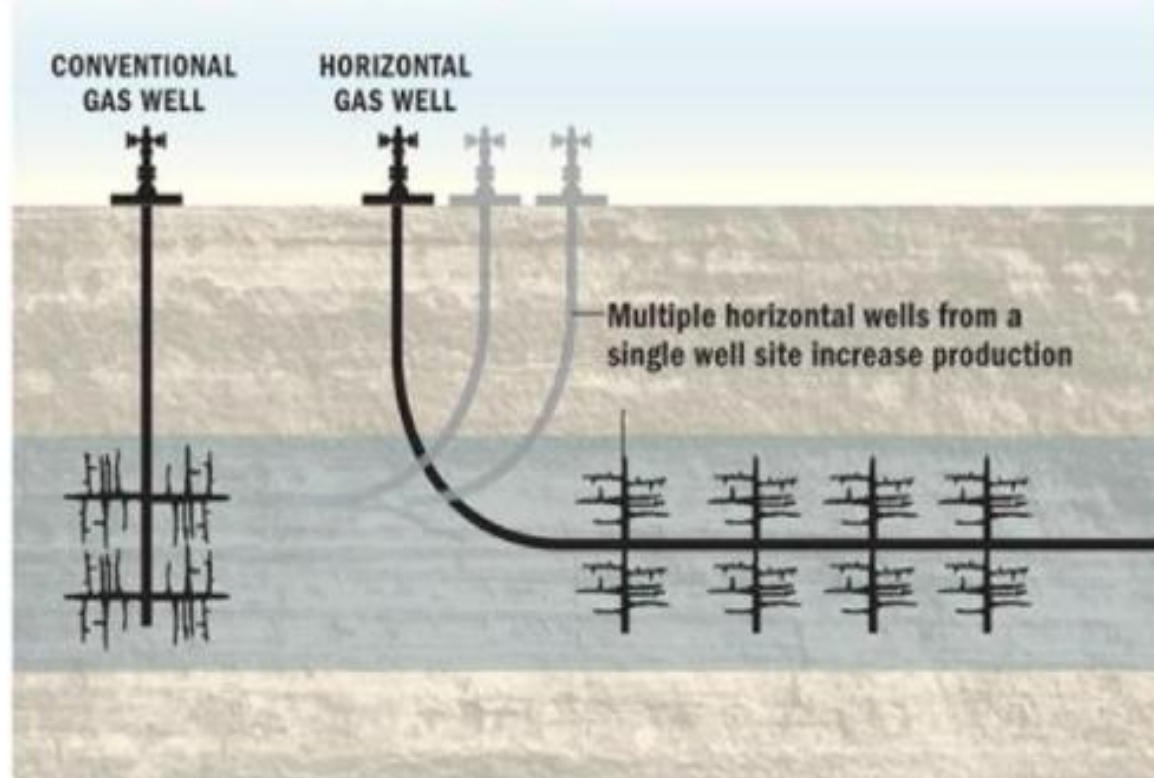

Sơ đồ quy trình chiết xuất dầu khí từ đá phiến sét

Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

WHY HORIZONTAL DRILLING IS MORE PRODUCTIVE

Drilling a horizontal well can cost three to six times more than a conventional vertical well. Industry officials say one horizontal well can replace as many as six vertical wells. As many as six horizontal wells can be drilled, each sent in a different direction from the same surface site, replacing more than 30 vertical wells.

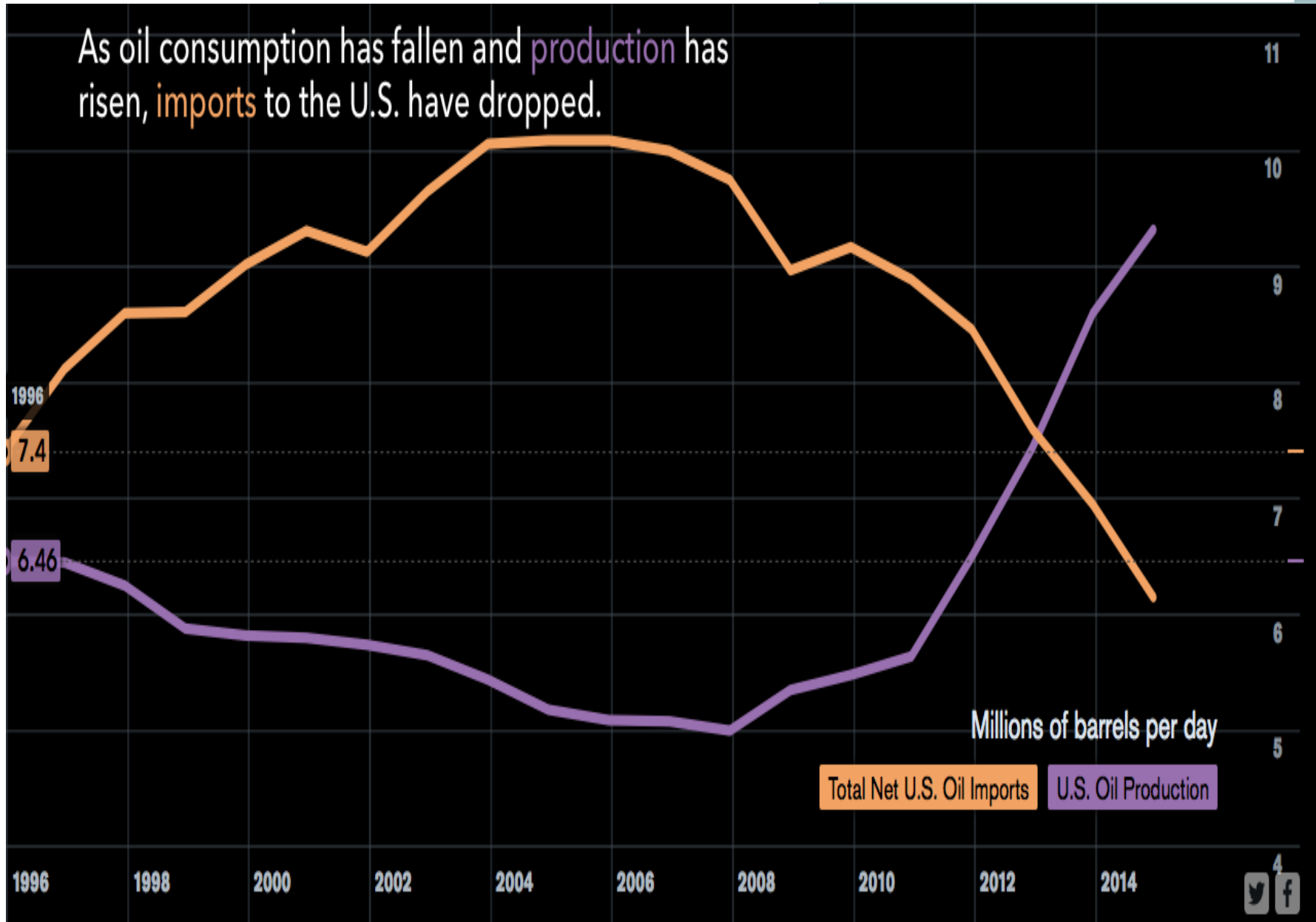

TOM BAKER | DISPATCH

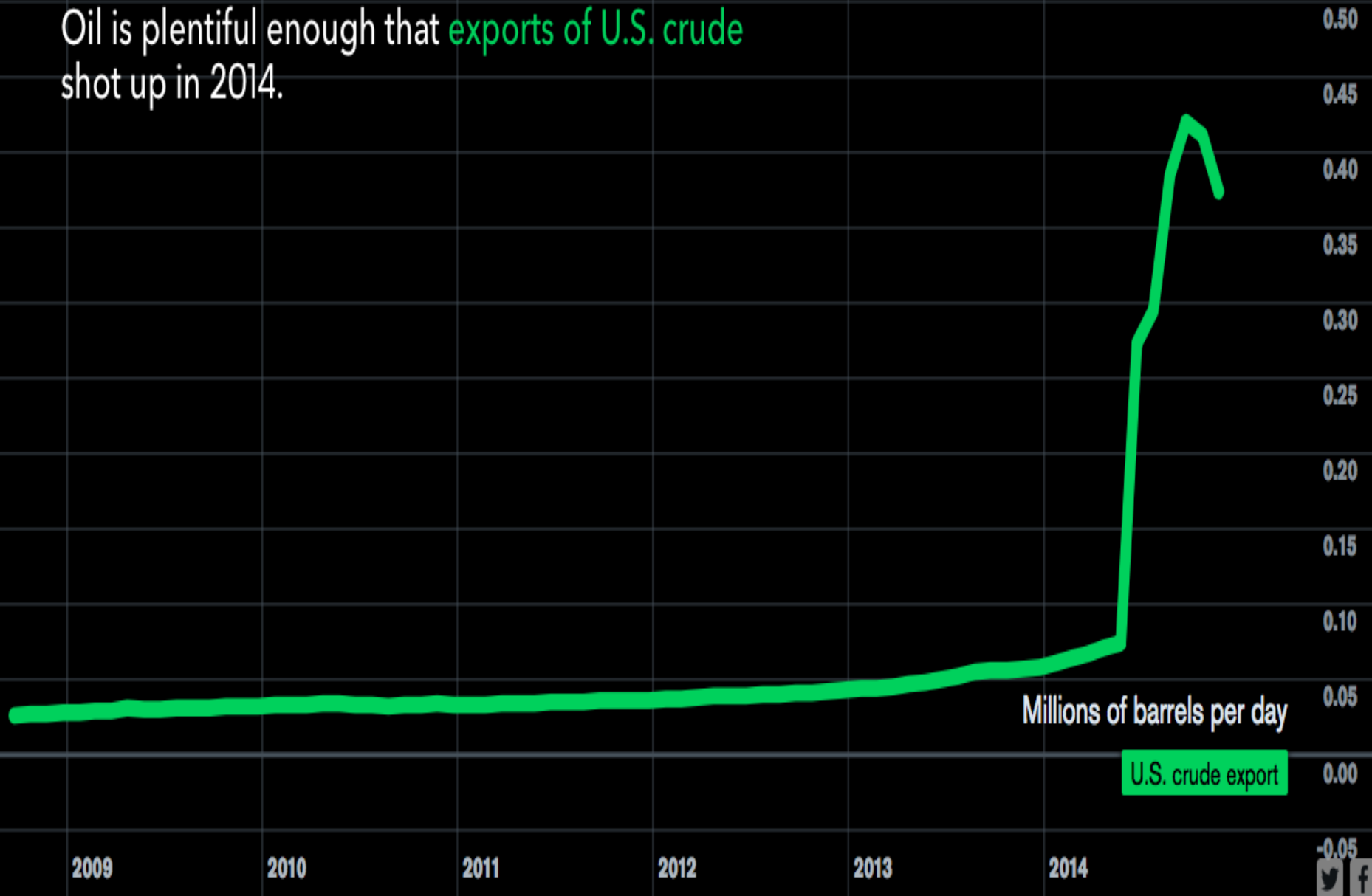
Cách mạng khí đá phiến tại Mỹ

- Từ 2007-2014, sản lượng khí đá phiến của Mỹ tăng trung bình 50% mỗi năm.
- Mỹ từ nước nhập khẩu dầu đã chuyển sang tự chủ và tiến tới xuất khẩu dầu cho các nước
- CN khí đá phiến giúp GDP của Mỹ tăng bình quân 4% hàng năm, tức vào khoảng 690 tỉ đô la Mỹ.
- Tạo ra 2,1 triệu việc làm (2012) => giải quyết thất nghiệp

As oil consumption has fallen and **production** has risen, **imports** to the U.S. have dropped.

Oil is plentiful enough that exports of U.S. crude shot up in 2014.

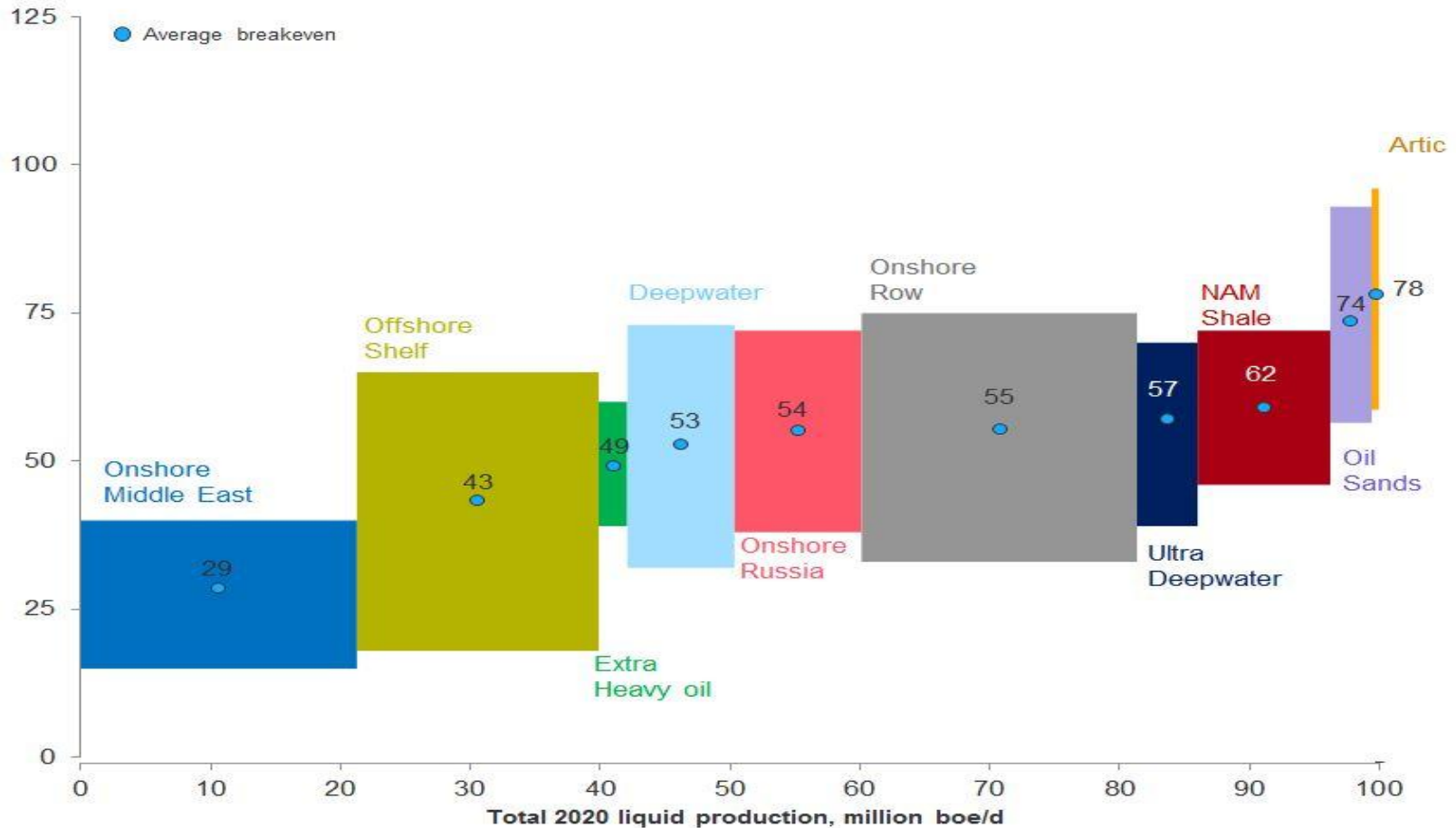
II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cung

- **OPEC chưa quyết định cắt giảm sản lượng:**
 - Chi phí sx dầu thô của các nước Trung Đông rất rẻ => quyết giảm giá thay vì cắt giảm sản lượng
=> “Tiêu diệt” đối thủ cạnh tranh:
 - + Iran
 - + Nga
 - + Brazil
 - + Mỹ

Chi phí sản xuất dầu của các khu vực

Break-even prices for non-producing assets
Break-even price, USD/bbl

Nguồn:

<http://www.rystadenergy.com/AboutUs/NewsCenter/PressReleases/global-liquids-cost-curve>

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

Nguyên nhân từ phía cung

- **Một cách để tiêu diệt nguồn tài trợ của phiến quân IS:**

(IS đang nắm giữ 11 mỏ dầu, có sản lượng hàng chục nghìn thùng dầu mỗi ngày, được buôn lậu trên thị trường chợ đen, thu về 1 – 3 triệu USD/ngày)

=> P dầu giảm => Giảm nguồn thu của IS.

II Biến động của giá dầu năm 2014 và nguyên nhân

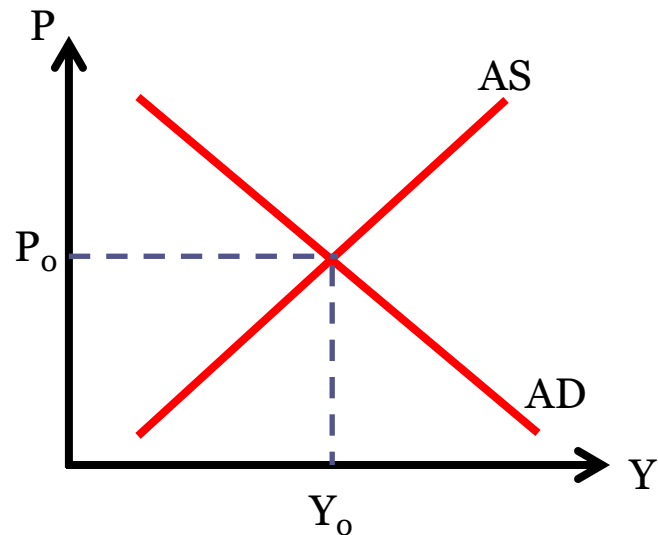
Nguyên nhân từ phía cung - Mục tiêu chính trị

- P dầu ảnh hưởng mạnh đến tình hình địa chính trị thế giới: Nhiều nước đối diện với nguy cơ bất ổn:
 - > Trung Đông, Bắc Phi, đặc biệt Iran, Iraq
 - > Nga
 - > Venezuela
- Ngoài ra, P giảm do đầu cơ

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

1 Mô hình AD – AS và tác động của giá dầu tới nền kinh tế

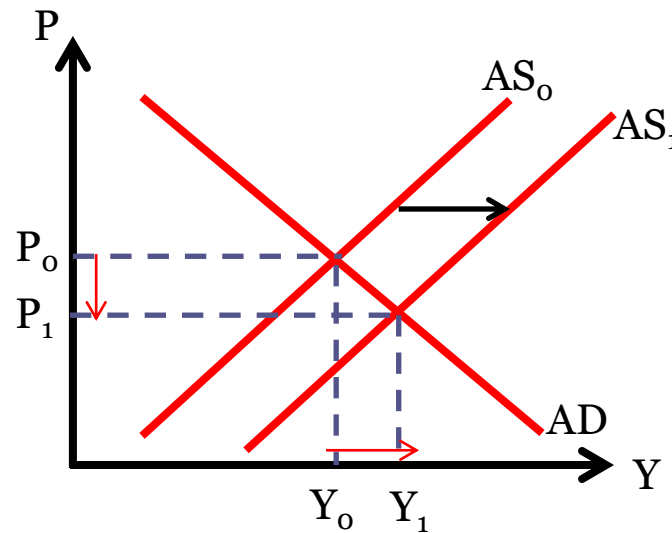
+ Mô hình AD – AS

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

1 Mô hình AD – AS và tác động của giá dầu tới nền kinh tế

+ Sự thay đổi của AS

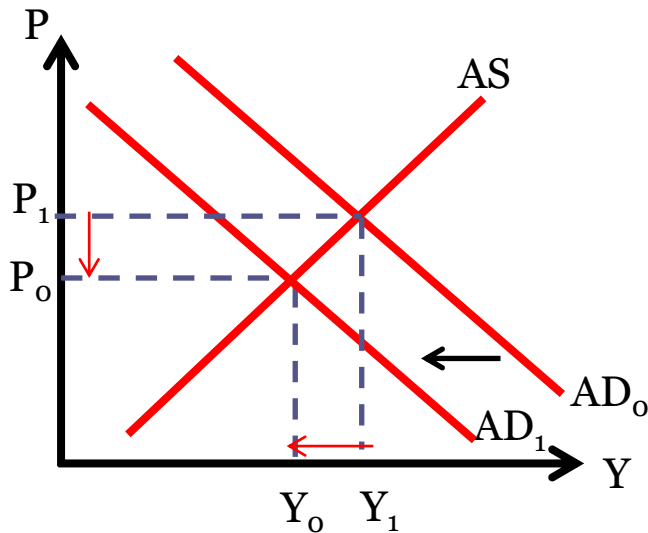

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

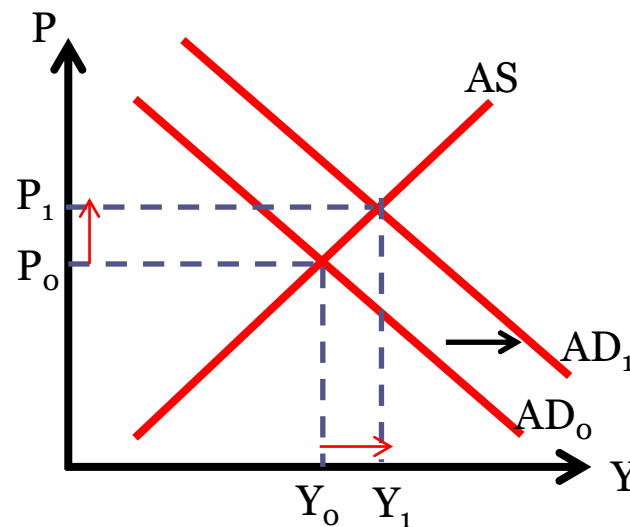
1 Mô hình AD – AS và tác động của giá dầu tới nền kinh tế

+ Sự thay đổi của AD

Đối với nước xuất khẩu ròng dầu mỏ

Đối với nước nhập khẩu ròng dầu mỏ

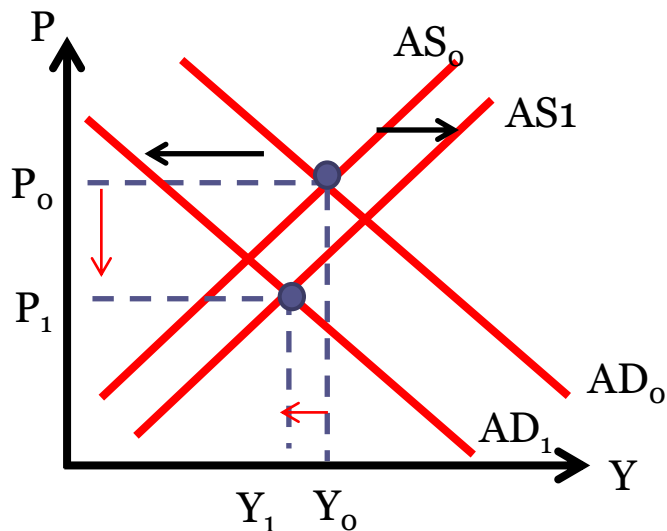

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

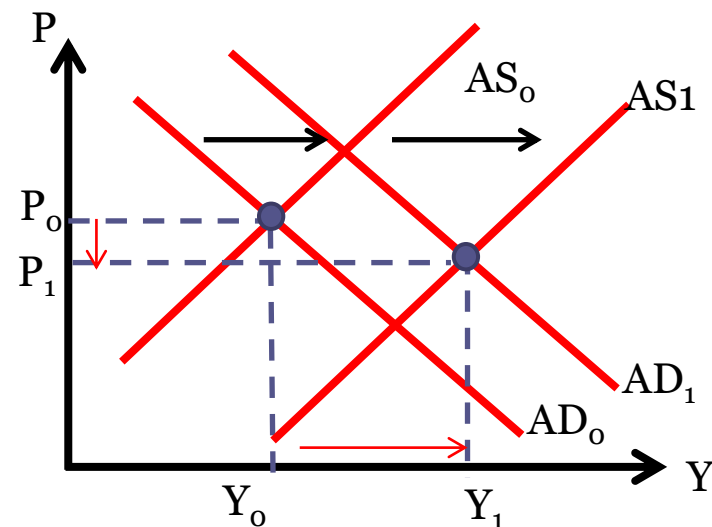
1 Mô hình AD – AS và tác động của giá dầu tới nền kinh tế

+ Kết hợp sự thay đổi của AS và AD

Đối với nước xuất khẩu ròng dầu mỏ

Đối với nước nhập khẩu ròng dầu mỏ

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

1 Mô hình AD – AS và tác động của giá dầu tới nền kinh tế

Kết luận:

- + **Nhóm những nước được hưởng lợi (Y tăng rõ rệt):** AS dịch chuyển sang phải và AD dịch chuyển sang phải nhiều = cạnh tranh thị trường cao; MPC lớn, MPM nhỏ
- + **Nhóm những nước chịu thiệt (Y giảm rõ rệt):** AS dịch chuyển sang phải ít và AD dịch chuyển sang trái nhiều = cạnh tranh thị trường thấp; nguồn thu dầu mỏ chiếm tỷ trọng lớn trong xuất khẩu và thu ngân sách. Nhóm những nước này còn đối mặt thêm với nỗi lo giảm phát

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Đối với nền kinh tế thế giới:

Kết quả chủ yếu (nhìn thấy rõ) là *sự phân phối lại thu nhập từ những nhà khai thác/sản xuất dầu tới những người tiêu dùng.*

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Đối với nền kinh tế thế giới

Khoa kinh tế học Đại học Oxford ước tính cứ *20 đôla giảm trong giá dầu sẽ thúc đẩy nền kt tăng trưởng 0.4% trong vòng 2 đến 3 năm.*

IMF cũng đưa ra nhận định tương tự khi tính toán cứ *40 đôla giá dầu giảm sẽ giúp nền kinh tế tránh khỏi 0.5% giảm trong tăng trưởng* nếu có tác động tiêu cực giai đoạn 2014 – 2016.

Trong báo cáo mới nhất của IMF vào 12/2014: Tăng trưởng kinh tế thế giới sẽ gia tăng *0,3-0,7 điểm phần trăm so với mức dự đoán trước đây là 3,8%* vào tháng 10/2014.

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Đối với nền kinh tế thế giới

Theo một nghiên cứu định lượng của IMF thì **10% thay đổi trong giá dầu sẽ dẫn đến 0,2% thay đổi của GDP toàn cầu**

Theo IEA trữ giá năng lượng toàn cầu ước tính giảm từ **550 tỷ USD** xuống còn **400 tỷ USD**. Điều này có nghĩa các chính phủ sẽ có nhiều tiền hơn để chi tiêu kích thích phát triển kinh tế

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Đối với nền kinh tế thế giới

Tuy nhiên tồn tại song song

Giá dầu giảm tác động tích cực tới nền kt TG (trường phái trọng cung) = Cái nhìn lạc quan

Giá dầu giảm tác động tiêu cực tới nền kt TG (trường phái trọng cầu) = Cái nhìn bi quan

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

◆	Country	◆ Production (bbl/day) ◆	Share of World % ◆	Date of Information ◆
—	<i>World</i>	84,951,200	100%	2014 est. ^[6]
1	 Russia	10,053,800	13.80%	2013 est.
2	 Saudi Arabia	9,693,200	13.09%	2013 est.
3	 United States	7,441,200	12.23%	2013 est. ^[7]
4	 China	4,372,000	5.15%	2014 est.
5	 Canada	3,856,000	4.54%	2014 est.
6	 Iran	3,518,000	4.14%	2014 est.
7	 Iraq	3,400,000	3.75%	2013 est.
8	 United Arab Emirates	3,087,000	3.32%	2013 est.
9	 Venezuela	3,023,000	3.56%	2013 est.
10	 Mexico	2,934,000	3.56%	2013 est.

Nguồn: IEA, 2012

(http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_oil_production)

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

Country	Production	Consumption	Delta
1. Saudi Arabia	11.5	3.1	8.4
2. Russian Federation	10.8	3.3	7.5
3. US	10.0	18.9	-8.9
4. China	4.2	10.8	-6.6
5. Canada	3.9	2.4	1.5
6. United Arab Emirates	3.6	0.8	2.8
7. Iran	3.6	2.0	1.6
8. Iraq	3.1	0.7	2.4
9. Kuwait	3.1	0.5	2.6
10. Mexico	2.9	2.0	0.9

Data from BP Statistical Review 2014

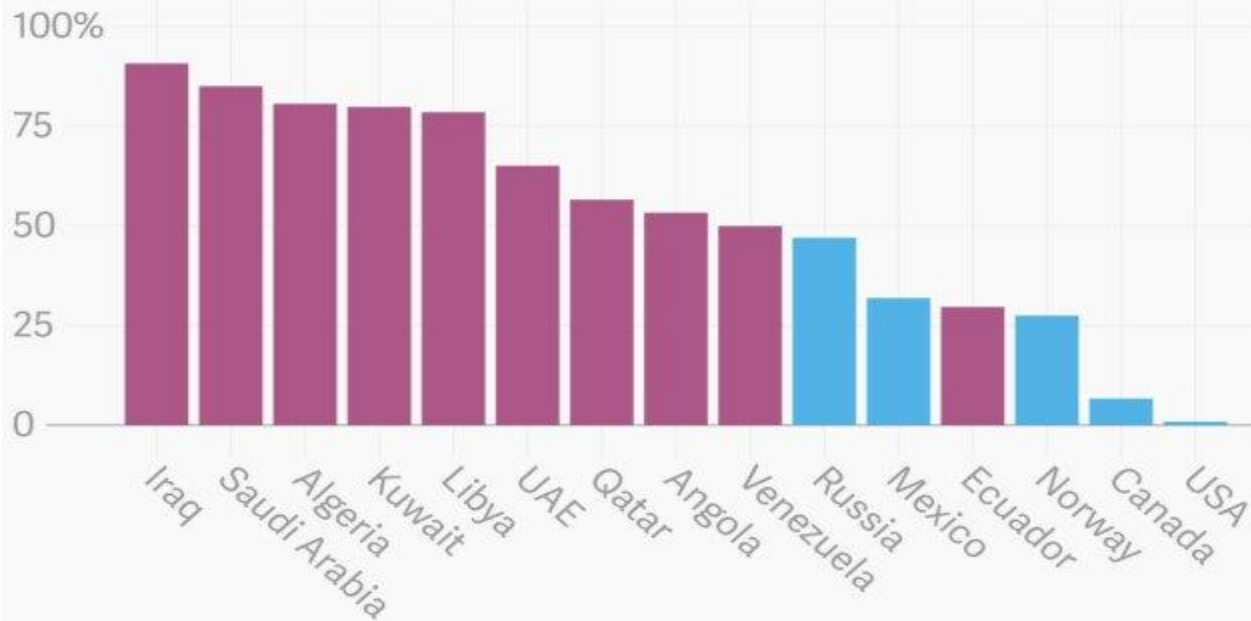
© Robert Rapier

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

Oil revenue as a share of government revenue

■ Opec member ■ Non-Opec member

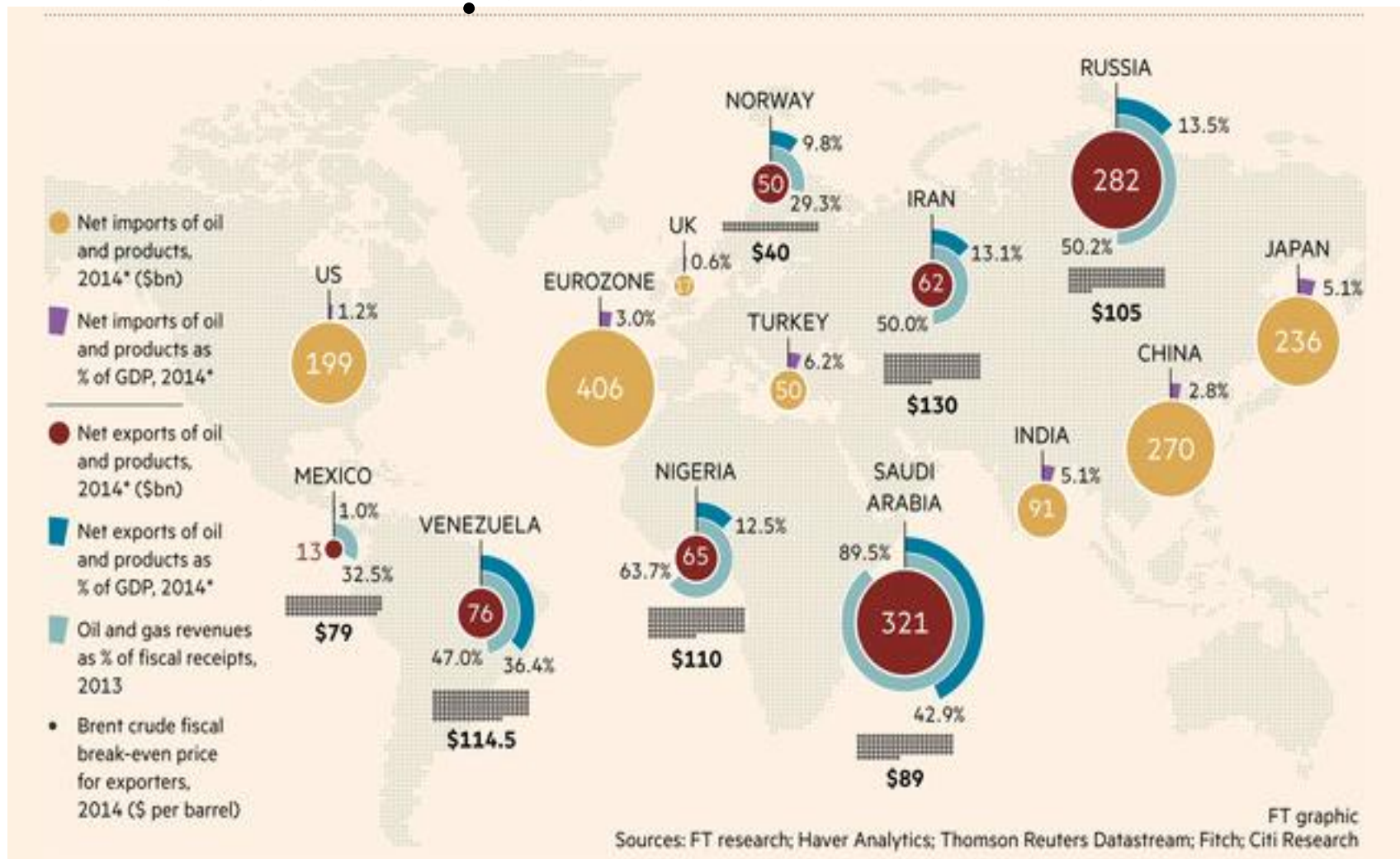
Quartz | qz.com

Data: Citi Research

Nguồn: <http://generationaldynamics.com/pg/xct.gd.e141128.htm>

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ **Nhóm các quốc gia được hưởng lợi:** là những nước mới nổi nhập khẩu ròng dầu (emerging economy, oil importer) và các quốc gia phát triển (advanced economy). VD: Mỹ, Trung Quốc, Indonesia, Nhật Bản...

+ **Nhóm các quốc gia chịu thiệt:** là những nước xuất khẩu ròng dầu đồng thời xuất khẩu dầu là nguồn cung cấp chính cho ngân sách và quỹ ngoại tệ quốc gia. VD: Nga, Venezuela, Nigeria...

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước được hưởng lợi

Trung Quốc: Giá dầu thấp sẽ thúc đẩy tăng trưởng GDP Trung Quốc 0,4-0,7 điểm phần trăm trong năm 2015 so với mức dự đoán 7,1%. Năm 2016, tăng trưởng của nước này có thể tăng 0,5-0,9 điểm phần trăm so với dự đoán.

Các nước Châu Á: giá dầu giảm giúp Ấn Độ, Indonesia tiết kiệm ngân sách. Ấn Độ trợ cấp năng lượng và thực phẩm khoảng 41 tỷ USD năm chiếm 2,5% GDP, 14% ngân sách. Indonsia trợ cấp năng lượng chiếm 20% ngân sách

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

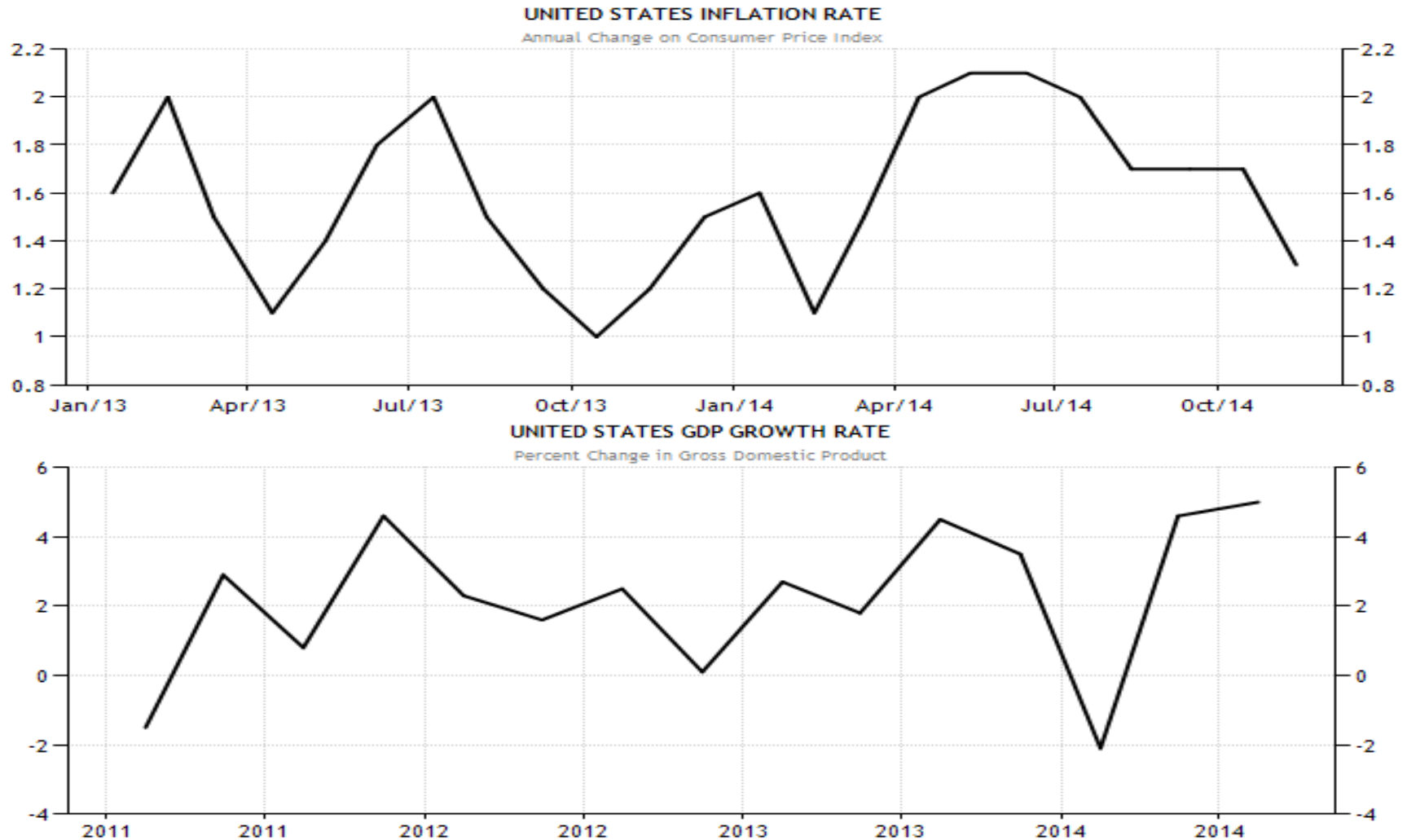
2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước được hưởng lợi

Mỹ: GDP của Mỹ có thể tăng 0,2-0,5 điểm phần trăm so với dự đoán 3,1% cho năm 2015. Năm 2016, tăng trưởng kinh tế có thể tăng thêm 0,3-0,6 điểm phần trăm so với dự đoán.

Nhật Bản: Từ tháng 10/2013 đến 9/2014 Nhật Bản dành 240 tỷ USD để nhập khẩu dầu thô. Cứ mỗi 10% giá dầu giảm, Nhật Bản sẽ tiết kiệm được 24 tỷ USD. Và nếu giá dầu giảm thêm 30% nữa thì Nhật Bản sẽ thoát khỏi suy thoái

Lạm phát và tăng trưởng của Mỹ

Nguồn: <http://www.tradingeconomics.com/united-states>

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

***Nga (100):** xuất khẩu dầu khí đóng góp 1/3 ngân sách và 2/3 kim ngạch xk. Cứ 1 USD giảm trong giá dầu, ngân sách Nga thiệt hại 2 tỷ USD, đồng rúp mất giá 50% từ đầu năm 2014, dự trữ ngoại hối giảm 20% xuống mức 416 tỷ USD từ mức trên 800 tỷ USD từ đầu năm 2014

***Venezuela(120):** dầu khí chiếm tới 95% tổng kim ngạch xuất khẩu và đóng góp 25% GDP. Giá dầu tiếp tục giảm sẽ dẫn đến nguy cơ vỡ nợ quốc gia. Dự trữ ngoại hối giảm xuống mức thấp nhất dưới 20 tỷ USD. Điều này đẩy đồng bolivar ngày càng mất giá làm trầm trọng thêm tình hình lạm phát vốn đã rất cao 60%/năm

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

Iran (130): cấm vận kinh tế khiến Iran khó chọn đối tác trong việc xuất khẩu dầu, nay giá dầu giảm lại càng khiến nguồn thu ngân sách và ngoại tệ của Iran càng thêm khó khăn. 2013 Iran dành 100 tỷ USD tương đương 25% GDP để trợ cấp cho người tiêu dùng; tuy nhiên năm tới con số này sẽ giảm rất nhiều

Ả Rập Xê út (86): khi giá dầu 115 USD, nước này xk ròng 360 tỷ USD; khi giá dầu giảm 85 USD, nước này xk ròng 270 tỷ USD. Hiện tại giá dầu khoảng 55 USD xk ròng dự kiến sẽ giảm sâu. Điều này tương đối nguy hiểm cho ngân sách và tăng trưởng của Ả Rập Xê út tuy nhiên với nguồn dự trữ ngoại hối dồi dào từ khi giá dầu cao, tình hình không đến nỗi nguy cấp

Tỷ giá giữa đồng rúp và đô la Mỹ

26 Dec 2013 00:00 UTC - 26 Dec 2014 06:28 UTC

USD/RUB close: **51.67018** low: **32.61047** high: **74.60780**

Nguồn: <http://www.xe.com/currencycharts/?from=USD&to=RUB&view=1Y>

Tốc độ tăng trưởng kinh tế của Nga

Nguồn: <http://www.tradingeconomics.com/russia/gdp-growth-annual>

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

? Nỗi lo về giảm phát

Nếu nguyên nhân chính làm giảm giá dầu là tổng cầu thấp thì nguy cơ về giảm phát là hiện hữu. ***Tuy nhiên dữ liệu lịch sử lại chỉ ra điều ngược lại.*** Năm 1986, giá dầu giảm một nửa do OPEC thất bại trong việc kiểm soát giá, ngay sau đó tăng trưởng thế giới đạt mức đỉnh 4,6% (mức cao nhất từ trước đến nay). Năm 2008, giá dầu giảm từ mức kỷ lục 133 USD xuống 40 USD một thùng nhưng thay vì nỗi lo về giảm phát, giá dầu rẻ thúc đẩy nền kt thế giới hồi phục vào năm 2010

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

? Liệu các nước này có rơi vào khủng hoảng giống như năm 1998

Điểm tương đồng	Điểm khác biệt
Giá dầu giảm	Tỷ giá linh hoạt
Đồng tiền mất giá	Dự trữ ngoại hối
Chính sách của FED	Nợ
	Lãi suất

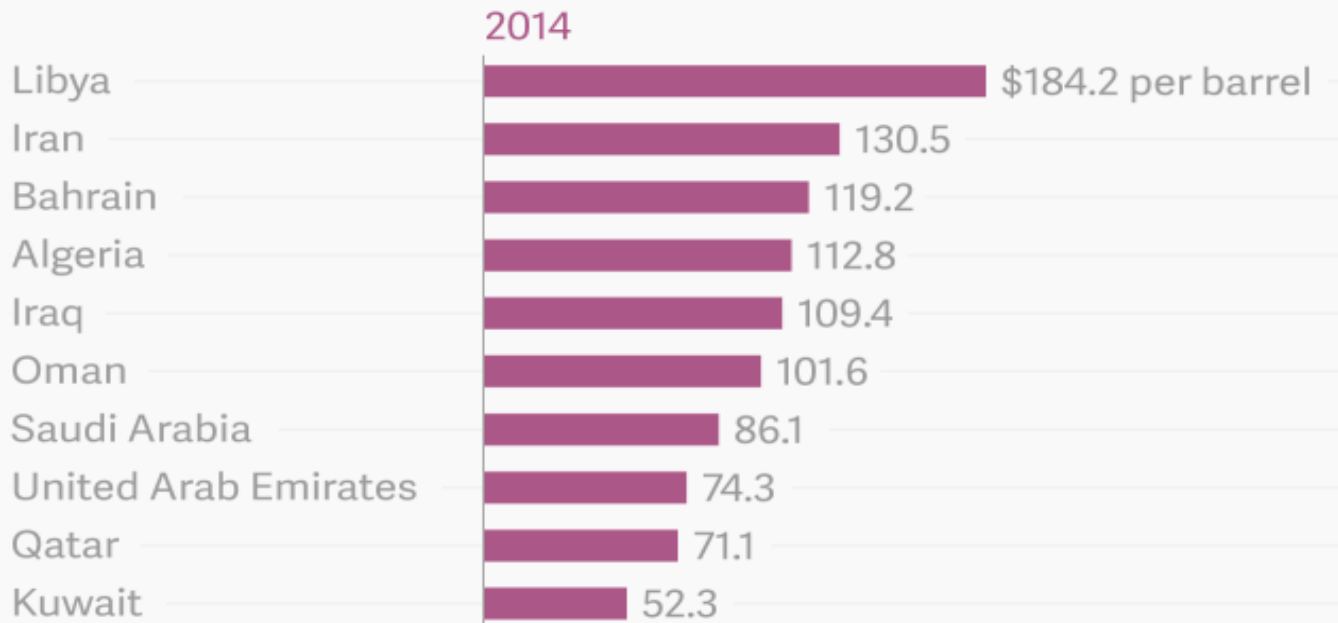
III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

?Mức giá dầu cần thiết để cân bằng ngân sách

Oil price necessary to balance the fiscal budget

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Nhóm nước chịu thiệt

?Mức giá dầu cần thiết để cân bằng ngân sách

Country	2014 fiscal breakeven oil price	2015 fiscal breakeven oil price
Libya*	317	184
Venezuela*	161	151
Yemen	160	145
Algeria*	132	131
Iran	131	131
Bahrain	125	127
Russia	105	107
Saudi Arabia*	98	103
Oman	99	103
Iraq*	111	101
UAE*	79	77
Qatar*	55	60
Kuwait*	54	54

*OPEC member

Source: MEES, IMF, Citi Research

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

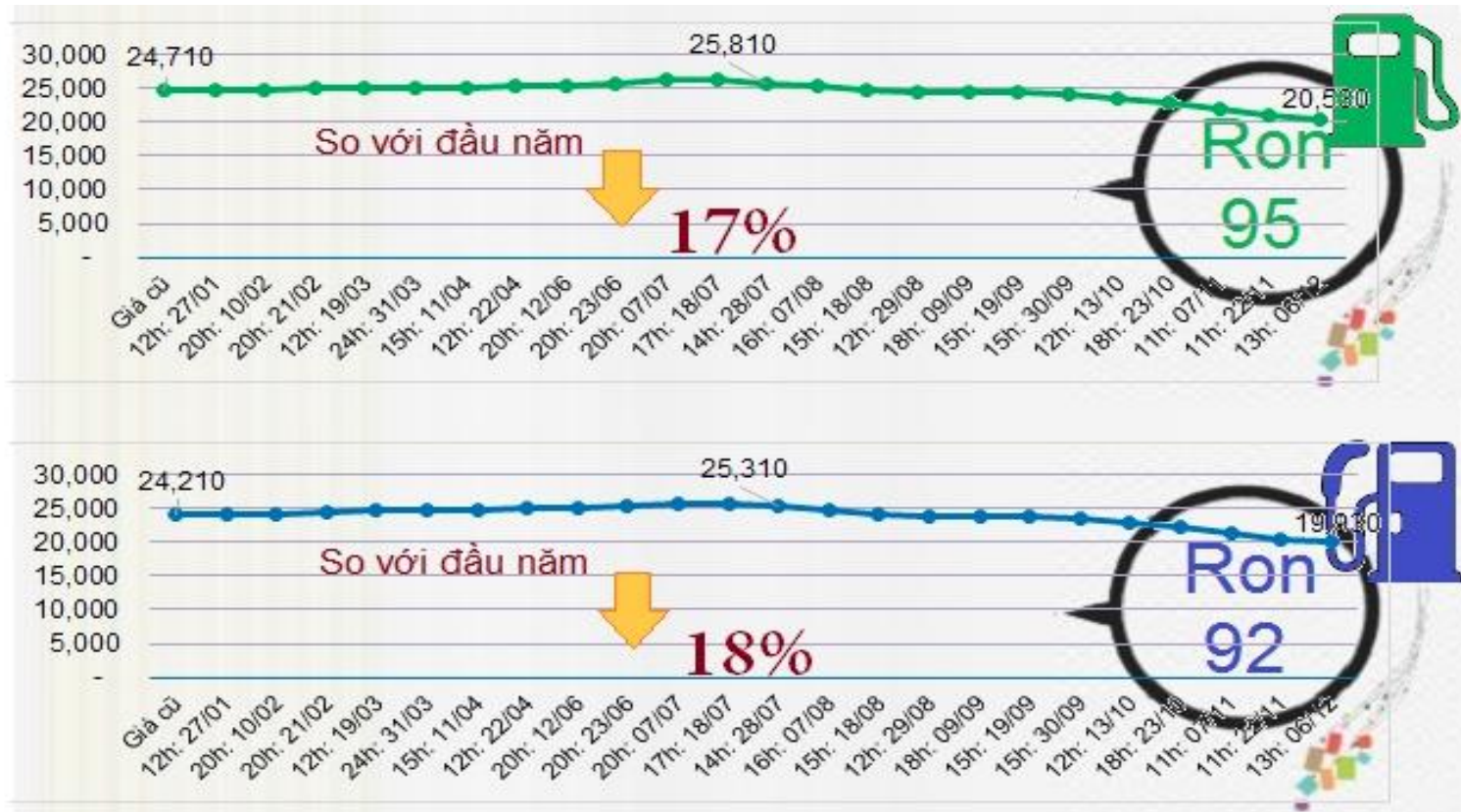
+ Tình hình Việt Nam:

- Trữ lượng dầu thô cao thứ hai ở khu vực Đông Á, chỉ sau Trung Quốc với 4,4 tỷ thùng (tương đương gần 630 triệu tấn).
- Xuất khẩu dầu thô đóng góp quan trọng cho thu ngân sách quốc gia (10%)
- Theo IEA, Việt Nam xếp thứ 36 trong 115 sản xuất dầu trên thế giới với sản lượng 300.600 thùng một ngày chiếm 0,36% sản lượng dầu trên thế giới.

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Tình hình Việt Nam

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Tình hình Việt Nam

Nguồn: Bộ Công thương

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Tình hình Việt Nam

Tác động đến tăng trưởng, lạm phát

Theo số liệu của năm 2013, ngành khai khoáng đóng góp khoảng 10% GDP, trong khi dầu thô và khí đốt tự nhiên đóng góp tới 70% cho ngành khai khoáng. Như vậy, có thể nói, ***ngành dầu khí đóng góp 7% GDP.***

Tổng lượng tiêu thụ các sản phẩm xăng dầu tại Việt Nam là 17 triệu tấn/năm, và nếu giá bán lẻ giảm 5.000 đồng/lít-kg (tức giảm trung bình 20%, năm 2015 so với 2014), thì toàn bộ nền kinh tế có thể tiết kiệm được gần 4 tỷ USD

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Tình hình Việt Nam

Tác động đến tăng trưởng, lạm phát

Bộ Kế hoạch và Đầu tư giả định nếu ngành khai thác dầu phải cắt giảm 30% sản lượng thì sẽ tác động rất lớn đến nền kinh tế, tăng trưởng GDP có thể suy giảm từ 0,8 điểm phần trăm đến 1,2%.

Còn theo mô hình dự báo, nếu giá xăng dầu trong nước giảm 10% thì chi phí sản xuất giảm 0,57%, CPI giảm 0,55%, kinh tế tăng thêm 0,91%.

III. Tác động của biến động giá dầu 2014

tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế

+ Tình hình Việt Nam

Tác động đến ngân sách

Thông kê từ Bộ Tài chính, năm 2014, thu từ dầu thô ước đạt 102.000 tỷ đồng, bằng 119,7% so với dự toán, tương ứng vượt 16.800 tỷ đồng bằng 95,3% so với số báo cáo Quốc hội, tương ứng giảm 5.000 tỷ đồng, bằng 84,7% so với thực hiện năm 2013. Dự toán thu NS năm 2015 là 911,11 nghìn tỷ đồng trong đó thu từ dầu thô 93 nghìn tỷ đồng ứng với giá dầu là 100 USD/thùng

Nguồn thu từ dầu thô chiếm khoảng 10% tổng thu ngân sách. Bộ Tài chính ước tính, cứ giảm 1 USD/thùng dầu thô thì ngân sách giảm thu 1.000 tỷ đồng. Nếu giá dầu thô tuột dốc tiếp ở mức rất thấp 20-30USD thì mức giảm thu ngân sách năm tới tương ứng con số 40.000-50.000 tỷ đồng (số tiền này hoàn toàn có thể được bù đắp bởi 70.000 tỷ đồng tiền nợ đọng thuế năm 2013)

III. Tác động của biến động giá dầu 2014 tới nền kinh tế

2 Diễn biến thực tế + Tình hình Việt Nam

Cán cân thương mại

Trong 11 tháng đầu năm 2014, xuất khẩu dầu thô và sản phẩm xăng dầu đạt 7,8 tỷ USD, trong khi nhập khẩu dầu thô và các sản phẩm xăng dầu đạt 8,43 tỷ USD. Do giá trị xuất khẩu được ghi nhận theo cơ sở giá FOB và kim ngạch nhập khẩu ghi nhận theo cơ sở giá CIF, nên 2 con số trên coi như tương đương.

Tuy nhiên, nếu tính đến các sản phẩm có liên quan đến dầu (như phân bón, nhựa và các sản phẩm tinh chế khác), mức chênh lệch sẽ là đáng kể (xuất khẩu đạt 10,22 tỷ USD, còn nhập khẩu đạt 19,16 tỷ USD). Do đó, Việt Nam rõ ràng được hưởng lợi từ xu hướng giảm giá hiện tại của dầu thô toàn cầu.

IV Khuyến nghị chính sách trước tình hình giá dầu biến động

- 1 Điều chỉnh cơ cấu thu ngân sách
- 2 Điều chỉnh giá một số mặt hàng bám sát giá thị trường
- 3 Hình thành kho dự trữ